

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Václava Trajera a soudců Mgr. Lenky Havlíčkové a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobce: **Greenpeace Česká republika, z. s.**, IČO: 17049059,
sídlem Prvního pluku 143/12, 186 00 Praha,

proti

žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**,
sídlem Vršovická 1442/65, 100 10 Praha,

za účasti osob zúčastněných na řízení:

1. **Elektrárna Počeradý, a.s.**, IČO: 24288110,
sídlem Václava Řezáče 315, 434 01 Most,
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Zákouckým, LL.M.,
sídlem V Celnici 1034/6, 110 00 Praha,
2. **Obec Volevčice**,
sídlem Volevčice 22, 434 01 Volevčice,
3. **Hnutí DUHA - Friends of the Earth Czech Republic**, IČO: 15547779,
sídlem Údolní 567/33, 602 00 Brno,
4. **Frank Bold Society, z. s.**, IČO: 65341490,
sídlem Údolní 567/33, 602 00 Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2021, č. j. MZP/2021/530/1232,
sp. zn. ZN/MZP/2021/530/271,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva životního prostředí, odboru výkonu státní správy IV, ze dne 3. 9. 2021, č. j. MZP/2021/530/1232, sp. zn. ZN/MZP/2021/530/271, a Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství, ze dne 9. 4. 2021, č. j. KUUK/040076/2021/ZPZ, **se zrušují a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 273 Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III. Osoby zúčastněné na řízení **nemají právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 9. 2021, č. j. MZP/2021/530/1232, sp. zn. ZN/MZP/2021/530/271, jímž byl částečně změněn výrok a ve zbytku bylo potvrzeno rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství (dále jen „krajský úřad“), ze dne 9. 4. 2021, č. j. KUUK/040076/2021/ZPZ (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Prvostupňovým rozhodnutím krajský úřad vydal podstatnou změnu č. 30 integrovaného povolení pro zařízení „Elektrárna Počeradý“ osobě zúčastněné na řízení 1. podle zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a omezování znečištění a integrovaném registru znečišťování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o integrované prevenci“), týkající se především stanovení výjimky pro emisní limity rtuti.

Žaloba

2. Žalobce popsal průběh řízení o jeho námitce podjatosti uplatněné v rámci správního řízení. Žalobce namítal, že existují důvodné pochybnosti o nepodjatosti krajského úřadu. Dle žalobce úzké smluvní a jiné vztahy skupiny Sev.en Energy, která je mateřskou společností provozovatele předmětné elektrárny, vedou k důvodným pochybnostem o nepodjatosti úředníků krajského úřadu při rozhodování ve věci. Proto podal námitku systémové podjatosti všech úředních osob krajského úřadu. Důvody podjatosti spatřoval v existenci rámcové smlouvy o spolupráci mezi Ústeckým krajem a vlastníkem provozovatele zařízení, kde kraj deklaruje, že považuje společnost Vršanská uhelná, a. s., za „stabilního a perspektivního partnera“, v opakovaných mnohamilionových darech vlastníka provozovatele Ústeckému kraji a ve skutečnosti, že asistent výkonného ředitele skupiny Sev.en Energy, která je vlastníkem provozovatele elektrárny, zastupoval Ústecký kraj v Uhelné komisi. Námitka podjatosti žalobce byla odmítnuta a následný rozklad byl zamítnut.
3. Žalobce trval na tom, že i po novelizaci § 14 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, (dále jen „správní řád“) je možné využití institutu systémové podjatosti. Podle dokumentů, které jsou dle žalobce součástí správního spisu, obdržel Ústecký kraj od roku 2014 celkem 44 milionů korun od firmy Vršanská uhelná, a. s., poukázal i na obsah rámcové smlouvy o spolupráci z roku 2014. Dary se v roce 2020 po podání žádosti o výjimku zvýšily ze 2 až 3 milionů korun na 8 milionů. S ohledem na dary se dá dle žalobce předpokládat, že Ústecký kraj bude vůči provozovateli elektrárny chovat určitou vděčnost a zároveň nebude chtít vyvolat situaci, kdy by si tento provozovatel budoucí dary rozmyslel.
4. Dále žalobce trval na tom, že znakem úzkého propojení mezi Ústeckým krajem a Sev.en Energy je působení asistenta výkonného ředitele uvedené skupiny P. F. v Uhelné komisi jakožto zástupce Ústeckého kraje. Tato skutečnost dle žalobce odhaluje ochotu Ústeckého Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

kraje umožnit zástupcům skupiny Sev.en Energy prosazování soukromých cílů prostřednictvím samotného kraje.

5. Žalobce zdůraznil, že podjatost nemusí být zcela prokázána, ale postačuje pouhá pochybnost o úplné nezávislosti a nezájatosti úředních osob.
6. Dle žalobce je rozhodnutí o jeho námitce podjatosti v rozporu s ustálenou správní praxí žalovaného. V tomto směru odkázal na rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 12. 2019, č. j. MZP/2019/550/1524, ve věci elektrárny Chvaletice. Ve zmíněném rozhodnutí došlo na žádost provozovatele stejné energetické skupiny k vyloučení pracovníků věcně a místně příslušného Pardubického kraje, neboť senátor a krajský zastupitel Petr Šilar vystupoval ve prospěch elektrárny Chvaletice. Žalovaný však neshledal žádnou takovou okolnost v soudem projednávaném případě, a proto rozklad ve věci námítky podjatosti zamítl. Žalobce však spatřuje zřejmou analogii mezi osobou Petra Šilara a P. F. Žalovaný se pouze omezil na tvrzení, že P. F. byl ze své pozice odvolán a nemůže již nijak ovlivnit nebo zvrátit výsledky hlasování Uhelné komise. Dle žalobce však bylo toto vypořádání námítky zcela nedostatečné. Ústecký kraj dal nominací P. F. do Uhelné komise najevo, že podporuje zájmy předmětné energetické skupiny, a to natolik, že jejímu zaměstnanci přenechal klíčovou pozici při rozhodování o budoucnosti spalování uhlí ve svém kraji i v celé České republice. Takto úzké propojení kraje a skupiny Sev.en Energy vyvolává dle žalobce pochybnosti o nepodjatosti úředníků kraje, kteří rozhodovali v projednávané věci.
7. Odchyłka v rozhodnutí žalovaného o podjatosti v předmětné věci a ve věci elektrárny Chvaletice dále dle žalobce spočívá v odlišném právním posouzení, kdy v předmětné věci oproti případu elektrárny Chvaletice žalovaný dospěl k závěru, že po novele § 14 odst. 2 správního řádu již je systémová podjatost úředních osob zcela vyloučena. A to za situace, kdy se mezi rozhodováním v obou věcech právní úprava nezměnila.
8. Žalobce poukázal na § 14 odst. 4 zákona o integrované prevenci, kde je stanoveno, že krajský úřad stanoví emisní limity, které zajišťují, že za běžných provozních podmínek emise nepřekročí úroveň emisí spojené s nejlepšími dostupnými technikami (dále jen „BAT“), jak jsou stanoveny v rozhodnutích o závěrech o nejlepších dostupných technikách. Dále žalobce poukázal na skutečnost, že dle judikatury Soudního dvora Evropské unie a správních soudů leží na orgánu, který povoluje výjimku z ochrany životního prostředí, důkazní břemeno, že zákonné podmínky pro udělení výjimky skutečně existují.
9. Dále žalobce poukázal na § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci, dle kterého lze výjimku z emisních limitů spojených s BAT udělit pouze tehdy, pokud odborné posouzení předložené provozovatelem prokáže, že v jeho důsledku nedojde k závažnému znečištění životního prostředí, celkově bude dosaženo vysoké úrovně ochrany životního prostředí a že by dosažení úrovně emisí spojených s nejlepšími dostupnými technikami popsány v závěrech o nejlepších dostupných technikách vedlo k nákladům, jejichž výše by nebyla přiměřená přínosům pro životní prostředí, a to z důvodů a) zeměpisné polohy daného zařízení nebo místních podmínek životního prostředí, nebo b) technické charakteristiky daného zařízení. Dle žalobce základní podmínkou pro udělení výjimky musí být jedna z taxativně vymezených okolností pod písmeny a) nebo b) tohoto ustanovení. Výše nákladů na technologie, pokud je způsobena jinými faktory, není důvodem pro udělení výjimky. Žalovaný však konstatoval, že body a) a b) uvedené v § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci nelze považovat za samostatně stojící podmínky pro udělení výjimky. Dle žalovaného je nutno vnímat § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci jako celek, u kterého je klíčové porovnání nákladů provozovatele k dosažení emisních limitů spojených s BAT a

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

přínosů dosažení emisních limitů pro životní prostředí. Dle žalovaného se tedy neposuzuje samotná technická charakteristika zařízení a její specifická, ale při svém rozhodování se orgány zabývají podrobnostmi navržených technických řešení ve vztahu k transparentnímu vyčíslení nákladů a efektu na životní prostředí.

10. Takový výklad je dle žalobce rozporný nejen s jazykovým výkladem § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci, ale i se smyslem, účelem a systematikou celého zákona o integrované prevenci. Dle žalobce totiž nejlepší dostupné techniky, díky jejichž instalaci provozovatelé velkých spalovacích zařízení dosáhnou splnění emisních limitů spojených s BAT, jsou dle § 2 písm. e) zákona o integrované prevenci vždy považovány za ekonomicky a technicky přijatelné s ohledem na jejich náklady a přínosy. Pouze pokud zařízení vykazuje ve srovnání s jinými nějakou neobvyklou charakteristiku, která může být dána geografickou polohou nebo zvláštní technickou charakteristikou, může nastat situace, kdy náklady provozovatele na instalaci a provoz nejlepších dostupných technik přestanou být ekonomicky dostupné. V rozhodnutích správních orgánů však nebylo odůvodněno, v čem konkrétně spočívá zvláštní geografická poloha nebo zvláštní technická charakteristika zařízení, která by výrazně zvyšovala náklady provozovatele na dosažení emisních limitů spojených s BAT.
11. Žalobce dále trval na tom, že udělením výjimky dojde k závažnému znečištění životního prostředí. Žalobce trval na tom, že vzhledem k současné vysoké zátěži českého území rtutí a vzhledem k vysoké nebezpečnosti rtuti pro lidské zdraví a životní prostředí je nutné při výkladu § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci vycházet z předpokladu, že podmínka zákazu závažného znečištění životního prostředí v případě žádosti o výjimku z emisního limitu pro rtuť obvykle nebude splněna. Uvedenou podmínku nelze považovat za splněnou zejména v případě, kdy ze zařízení unikne za dobu trvání výjimky o 1 250,8 kg rtuti více než v případě dodržení emisního limitu spojeného s BAT.
12. Žalobce rovněž trval na tom, že udělení výjimky představuje zhoršení životního prostředí oproti stávajícímu stavu. Žalobce trval na tom, že skutečnost, že jsou nově emise rtuti alespoň nějak regulovány, vysokou úroveň ochrany životního prostředí nezajišťuje. Poukázal na akumulaci rtuti v životním prostředí s tím, že čím déle se do životního prostředí vypouští (být stejné) množství rtuti, tím více se stav životního prostředí zhoršuje oproti stávajícímu stavu, neboť v minulosti vypuštěná rtuť z životního prostředí nemizí.
13. Dále žalobce namítal, že vliv výjimky na životní prostředí byl v rozporu se zákonem redukován pouze na vliv na ovzduší. Absence posouzení dopadů udělené výjimky na ostatní složky životního prostředí je dle žalobce v rozporu s požadavkem § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci. Největším environmentálním rizikem spojeným s emisemi rtuti totiž není znečištění ovzduší plynnou rtutí, ale spád emitované rtuti do vody a půdy, kde se rtuť kumuluje a mění na organickou metylrtuť nebezpečnou i pro člověka.
14. Žalobce trval rovněž na tom, že celkově nebude dosaženo vysoké úrovně ochrany životního prostředí. Dle žalobce byl emisní limit stanoven nepřiměřeně vysoký. Nebyla rovněž vyhodnocena možnost alespoň částečného snižování emisí rtuti v době trvání výjimky. Dle žalobce by bylo možné jednotlivé technologie na snižování emisí rtuti instalovat jednotlivě a tím omezit emise rtuti dříve než v posledním roce trvání výjimky. Rovněž by bylo dle žalobce možné stanovit provozovateli emisní strop pro maximální absolutní množství emitované rtuti, které je možné v každém roce trvání výjimky vypustit. Žalovaný na argumentaci žalobce ve správním řízení odkázal na skutečnost, že žalobou napadeným rozhodnutím došlo ke zkrácení trvání výjimky pro některé z bloků (dva bloky o rok a jeden blok o půl roku) a provozovateli elektrárny byla uložena povinnost předložit do 30. 11. 2022

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zprávu k vyhodnocení efektu technik určených k sekundárnímu snižování emisí rtuti za období od 17. 8. 2021 do 17. 8. 2022. Žalobce uvedl, že zkrácením trvání výjimky pro jednotlivé bloky sice došlo ke snížení absolutních emisí rtuti o 153,2 kg, přesto za trvání výjimky unikne do životního prostředí o 1 250,8 kg rtuti více, než kdyby byl dodržen emisní limit spojený s BAT. Dále žalobce uvedl, že efekt technik určených k sekundárnímu snižování emisí rtuti měl být vyhodnocen již v rámci řízení o výjimce, a ne více než rok po udělení výjimky. Uložení podmínky provést další hodnocení nijak nezaručuje snížení emisí rtuti za trvání výjimky. Trval na tom, že hodnocení ve vztahu k životnímu prostředí bylo negativní a mělo být přistoupeno ke stanovení emisních stropů, což je běžným opatřením. V napadeném rozhodnutí nebylo uvedeno, proč se žalovaný odchýlil od běžné praxe ve skutkově obdobných případech.

15. Žalobce rovněž trval na tom, že z požadavku na vysokou úroveň ochrany životního prostředí vyplývá nutnost zjistit, jakých nejnižších emisí rtuti je provozovatel aktuálně schopen dosáhnout. Správní orgány dle žalobce porušily § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci, když dostatečně neprověřily technické možnosti zařízení a stanovily výjimečný emisní limit podle údajů, které velmi pravděpodobně neodpovídají nejvyššímu možnému výkonu již nainstalovaných technologií určených k odstraňování rtuti. Emisní limit byl stanoven na základě výsledků dvou měření, u kterých provozovatel elektrárny nedoložil, že nižších emisí rtuti by na zařízení aktuálně nebylo možné technicky dosáhnout. Dle žalobce je tak stanovený emisní limit pravděpodobně nadhodnocený a poskytuje provozovateli elektrárny v rozporu se zákonným požadavkem na zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí prostor k většímu znečištění životního prostředí, než odpovídá aktuálním technickým možnostem zařízení. Provozovatel elektrárny doložil výsledky dvou kontinuálních měření provedených Vysokou školou báňskou ve dnech 13. - 18. 11. 2017 na bloku B2 a společností Orgez, a. s., ve dnech 15. 1. 2019 - 20. 1. 2019 na bloku B4. Žalobce uvedl, že již v průběhu správního řízení upozorňoval na skutečnost, že aktuální stav byl určen v rozporu s požadavky Metodického pokynu Ministerstva životního prostředí k aplikaci § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci na velká spalovací zařízení ze dne 28. 8. 2019, č. j. MZP/2019/710/7795 (dále jen „MP MŽP“). Konkrétně žalobce namítal, že nebyly naplněny požadavky MP MŽP z hlediska zohlednění efektu veškerých instalovaných koncových technologií a nebyla doložena reprezentativnost indikativního kontinuálního měření pro celé zařízení. Provozovatel dle žalobce nijak nedoložil, že v době prováděného měření běžely technologie na odstraňování SO₂ a tuhých znečišťujících látek (dále jen „TZL“) na plný výkon, tedy v souladu s přísnějšími limity podle závěrů BAT účinných od 17. 8. 2021. Dle žalobce provozovatel pouze prohlásil, že v době měření běžely technologie zajišťující dosažení emisních limitů dle vyhlášky č. 415/2012 Sb., které platily pouze do srpna 2021. Žalobce zdůraznil, že provozovatelé v obdobných řízeních dokládali splnění této podmínky pomocí přehledu denních koncentrací emisí TZL, Nox a SO₂ v době měření rtuti. Zároveň žalobce upozornil, že dle zprávy o plnění podmínek integrovaného povolení v zařízení za rok 2019, kdy proběhlo měření společností Orgez, a.s., nebyl splněn limit dle závěrů o BAT pro SO₂ ani na jednom z bloků elektrárny. Koncentrace SO₂ se pohybovaly od 182,5 mg/m³ do 290 mg/m³. Emisní limit dle závěrů o BAT je ve výši 10-130 mg/m³. Vzhledem k tomu, že provozovatel nepožaduje výjimku z emisních limitů pro SO₂, lze dle žalobce očekávat, že technologie odsíření bude v době trvání výjimky fungovat s vyšší účinností, a tedy i efektivněji přispívat k zachytu rtuti.
16. Dále žalobce namítal, že pro indikativní měření byly zvoleny pouze bloky B2 a B4, aniž by bylo blíže uvedeno, proč tyto bloky mohou být reprezentativní pro zbytek zařízení. Poukázal na skutečnost, že blok B6 vykazuje zcela odlišné emisní charakteristiky než zbytek Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

zařízení. Na blocích B2 a B4 byly v roce 2019 nejvyšší koncentrace SO₂ a nejnižší byla na bloku B5. Proto je dle žalobce tvrzení, že měření na dvou blocích je reprezentativní pro celé zařízení, nevěrohodné.

17. Žalobce trval na tom, že správní orgány měly v řízení povinnost zjistit skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Pokud žalovaný neměl dostatek informací, aby mohl v projednávané věci zhodnotit, zda jsou výsledky naměřené na blocích B2 a B4 reprezentativní i na ostatních blocích zařízení, a přesto ve věci rozhodl, dopustil se porušení § 3 správního řádu.
18. Žalobce trval na tom, že nebyl bezpečně zjištěn rozhodný stav o stávajících úrovních emisí rtuti před rozhodnutím o výjimce a v důsledku toho nebylo možné řádně posoudit a vyhodnotit žádost o výjimku.
19. Dále žalobce namítal, že provozovatel v rámci řízení o výjimce neuvedl, zda po uplynutí doby trvání výjimky bude zařízení provozováno v souladu s požadavky BAT, nebo bude nahrazeno novým, či zda bude zcela vyřazeno z provozu. Žalobce uvedl, že harmonogram jednotlivých kroků směřujících ke snížení emisí rtuti do ovzduší je formulovaný tak obecně, že by jej šlo vyložit i tak, že v daných termínech postačuje provedení jakéhokoli snížení emisí rtuti, aniž by bylo dosaženo emisních limitů spojených s BAT.
20. Dále žalobce poukazoval na skutečnost, že doba trvání výjimky je nepřiměřeně dlouhá, a harmonogram nevede k co možná nejrychlejšímu dosažení emisního limitu spojeného s BAT. S ohledem na změnu provozovatele zařízení žalobce uvedl, že je pravděpodobné, že argument nedostatku vlastních inženýrských kapacit, který uváděla Skupina ČEZ jako původní provozovatel elektrárny, u nového provozovatele elektrárny nebude platit. Realizace ekologizačních opatření by tak mohla být výrazně kratší. Rovněž odložení výběru dodavatele až do roku 2022 není ničím fakticky opodstatněné a je v rozporu s vysokou úrovní ochrany životního prostředí stanovenou v § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci. Dále žalobce uvedl, že není zřejmé, co znamená roční „příprava dodavatele technologie“. Dle jeho názoru by mohla být ekologizační opatření nejméně o rok urychlena a výjimka na všech pěti blocích o rok zkrácena.
21. Dále žalobce namítal, že hodnocení výjimky ve vztahu k životnímu prostředí bylo dle MP MŽP převážně negativní, a proto měla být žádost o výjimku zamítnuta. Hodnocení provedené správním orgánem prvního stupně bylo dle žalobce negativní, resp. neutrální – negativní, neboť v hodnocení výjimky ve vztahu k životnímu prostředí dle MP MŽP tři hvězdičky byly v neprospěch udělení výjimky, pět hvězdiček bylo neutrálních a žádná nebyla ve prospěch udělení výjimky. Pozitivnějšího hodnocení mohl provozovatel zařízení dosáhnout např. stanovením emisního stropu, stanovením nižšího emisního limitu nebo zkrácením doby trvání výjimky.
22. Žalobce rovněž namítal, že nebylo prokázáno, že by dosažení úrovně emisí spojených s BAT vedlo k nákladům, jejichž výše by nebyla přiměřená přínosům pro životní prostředí. Zejména uvedl, že mu nebyly zpřístupněny všechny podklady potřebné k vyhodnocení žádosti z hlediska ekonomického hodnocení. Část cenových nabídek byla provozovatelem označena za obchodní tajemství. Žalobci tyto údaje nebyly poskytnuty. Ekonomické hodnocení tedy bylo dle jeho názoru provedeno netransparentně a účastníci řízení neměli možnost jej kriticky zhodnotit a ověřit splnění kritérií dle § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci. Jelikož informace o cenových nabídkách bývají veřejnosti v jiných řízeních vedených před danými správními orgány běžně poskytovány a žalovaný dostatečně neodůvodnil, jakým způsobem došlo k naplnění definice obchodního tajemství u daných Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

informací, trval žalobce na tom, že utajením části podkladů došlo k porušení jeho procesních práv ve smyslu § 7 odst. 1 písm. m) zákona o integrované prevenci a jedná se tak o významnou procesní vadu řízení, která může mít za následek nezákonnost celého rozhodnutí.

23. Žalobce také uvedl, že nebylo zřejmé, jak jsou náklady v obou scénářích (s výjimkou a bez ní) rozděleny mezi jednotlivé technologie určené ke snižování emisí rtuti, tedy jak jsou rozděleny mezi látkové filtry a aktivní uhlí. Tato informace je dle žalobce klíčová, neboť náklady na technologii látkových filtrů by v ekonomickém hodnocení měly být zohledněny pouze zčásti. Žalovaný se k této námitce dle žalobce vůbec nevyjádřil.
24. Žalobce dále namítal, že provozovatel účelovým způsobem manipuloval s výpočtním vzorem pro výpočet nákladů scénáře BAT a návrhového scénáře. Tímto postupem provozovatel docílil příznivějšího ekonomického hodnocení, než jaké by odpovídalo skutečnosti. Provozovatel určil měrné náklady na zamezení emise 1 kg rtuti nesprávně, když počítal pouze se zamezenými emisemi rtuti v roce 2025, tedy v jediném roce, kdy má v době trvání výjimky dojít k redukci emisí rtuti. Tento postup je dle žalobce v rozporu s MP MŽP, neboť podle vzorců uvedených na straně 15 MP MŽP musí být počítáno se zamezenými emisemi po celou dobu trvání výjimky, vyjádřenými jako průměr za 1 rok návrhového scénáře. Při správném postupu výpočtu jsou totiž zvýhodněni provozovatelé, kteří žádají o výjimku na kratší dobu. Nesprávným výpočtem provozovatel docílil toho, že se náklady na emisi rtuti v případě získání výjimky jeví jako výrazně nižší oproti situaci, kdy by provozovatel od 17. 8. 2021 dosáhl emisní limity spojené s BAT. Pokud by bylo postupováno správně, bylo by ekonomické hodnocení parametru měrné náklady na redukci emisí negativní a žádost o výjimku by měla být dle § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci zamítnuta. Při výpočtu by měly být použity hodnoty průměrně zamezených emisí za jeden rok trvání výjimky a nikoli hodnoty zamezených emisí v posledním roce.
25. Žalobce rovněž namítal, že náklady na technologii látkových filtrů měly být počítány jen zčásti, neboť jejich účelem je zachyt T'ZL a redukce emisí rtuti je pouze jejich vedlejším efektem. Žalobce zdůraznil, že ze samotné skutečnosti, že zařízení nepožádalo o výjimku z T'ZL není možné automaticky dovodit, že bude schopné emisní limity podle BAT splnit. V tomto směru odkázal žalobce na zprávu o plnění integrovaného povolení za rok 2020, ze kterého vyplývá, že zařízení na bloku B3 a B6 emisního limitu spojeného s BAT nedosáhlo. Lze tedy předpokládat, že instalace látkových filtrů nepovede ke snížení pouze emisí rtuti, ale také přispěje k plnění emisního limitu pro T'ZL na části zařízení.

Vyjádření žalovaného

26. Žalovaný ve vztahu k námitce podjatosti plně odkázal na rozhodnutí o rozkladu s tím, že dle jeho názoru z důvodové zprávy k zákonu č. 176/2018 Sb., kterým se novelizoval správní řád, vyplývá, že z důvodu systémové podjatosti není úřední osoba podjata prakticky nikdy. Žalovaný trval na tom, že nebyly shledány žádné důvody, které by měly vést k pochybnostem o nepodjatosti krajského úřadu.
27. Dále uvedl, že trvá na tom, že se krajský úřad zabýval geografickými a technickými parametry daného zařízení, tyto parametry posoudil jako celek, a přitom se zabýval navrženými technickými řešeními, zejména ve vztahu k vyčíslení nákladů a efektu na životní prostředí. Žalovaný při svém rozhodování vycházel z vyjádření České informační agentury životního prostředí (dále jen „CANIA“), ve kterém uvedla, že nemá námitky k udělení výjimky z úrovně emisí spojených s BAT dle návrhu provozovatele a že má za to,

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

že podmínky pro udělení výjimky dle § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci byly splněny.

28. Žalovaný uvedl, že riziko závažného poškození životního prostředí lze považovat za maximálně redukované, neboť žalovaný do podmínek integrovaného povolení zapracoval časové omezení výjimky pro jednotlivé bloky, kterým dojde k postupnému snižování emisí rtuti. Trval na tom, že stanovením emisního limitu v navrhované výši pro rtuť nedojde k žádnému novému závažnému znečištění životního prostředí. Změna, která byla provedena napadeným rozhodnutím, zabrání nadměrnému vypouštění rtuti, zajistí regulaci limitů pro rtuť a dojde k postupnému snižování vypouštěného množství rtuti. Odkázal na vyjádření CENIA, kde je uvedeno, že aplikací návrhového scénáře nedojde ke zhoršení imisní situace pro rtuť oproti stávajícímu stavu. Od roku 2024 pak budou realizována opatření, která povedou ke zlepšení imisní situace již v průběhu trvání výjimky.
29. Žalovaný trval na tom, že při hodnocení výjimky bylo pracováno s celkovým rizikem znečištění životního prostředí a nikoli pouze znečištění ovzduší.
30. Žalovaný považoval za lichou obavu žalobce, že by mohlo dojít ke zvýšení emisí rtuti oproti v řízení posouzenému stavu. K obavám žalobce, že provozovatel uvedl nesprávné údaje ohledně provozních hodin, žalovaný zdůraznil, že vychází z presumpce správnosti údajů uvedených v žádosti, neboť uvedení nesprávných údajů do žádosti je přestupkem dle § 37 odst. 1 písm. b) zákona o integrované prevenci. Údaje, na základě kterých byl vytvořen posuzovaný scénář, považoval žalovaný za správné a dobu trvání výjimky za relativně krátkou. K otázce emisních stropů uvedl, že by je mohl stanovit pouze pokud by je provozovatel navrhl. Zdůraznil, že závěry a doporučení z řízení týkající se elektrárny Chvaletice nejsou shodné a přenosné na situaci v řízení týkající se elektrárny Počerady.
31. K otázce bezpečně zjištěného aktuálního stavu emisí žalovaný uvedl, že podrobnější data týkající se emisní charakteristiky posuzovaného zdroje znečišťování ovzduší ve vztahu ke rtuti již v průběhu řízení nebylo možné zjistit zpětně a neexistuje způsob, jak takováto data doplnit zpětně. Další požadavek na podrobnější zjištění emisí rtuti v době vedení odvolacího řízení by jen prodlužoval dosažení cílového stavu plnění emisních limitů dle závěrů o BAT. Předložená data se nijak nevymykala oproti jiným zařízením, u kterých byla vedena řízení o výjimkách. Emisní charakteristiky předmětného zařízení byly rovněž podloženy studií Technické univerzity Ostrava. Dále uvedl, že za stávající úrovně znalostí není možno vliv vyššího odloučení emisí TZL a SO₂ na emise rtuti přesněji kvantifikovat (je možné provést odhad, nicméně je legitimní, pokud se provozovatel rozhodne odhad neprovést kvůli vysoké míře nejistoty) a není možno jej promítnout do výpočtů. Proto žalovaný přidal do rozhodnutí podmínku č. 1.1.A.1.i. Dle žalobce neexistují důkazy, že by emisní limit pro rtuť pro první roky trvání výjimky byl nadhodnocený. Aktuální stav emisí dle žalobce nebyl zjištěn v rozporu se zákonným požadavkem na zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí.
32. K námitce, že nebyl stanoven jednoznačně průběh scénáře v době trvání výjimky a po jejím konci, žalovaný uvedl, že předmětné správní řízení se týká pouze doby, kdy budou realizována ekologizační opatření a z průběhu řízení je zřejmé, že celá záležitost směřuje k uvedení předmětného zařízení do souladu se závěry o BAT. Tímto správním řízením však nebyl řešen následný provoz zařízení, nebo náhrada stávajícího zdroje. Dle žalovaného je jednoznačný průběh scénáře patrný z doplnění žádosti o výjimku a průvodního dopisu k tomuto podání. Pokud provozovatel miní realizovat ekologizaci posledních bloků do termínu, který se shoduje s termínem ukončení výjimky, je zřejmé, že není úmyslem

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

provozovatele po investici nemalých prostředků zařízení po ukončení výjimečného provozu odstavit nebo nahradit jiným zařízením.

33. K poukazu na obecnost harmonogramu žalovaný uvedl, že z rozhodnutí o výjimce vyplývá, že provozovatel je v daných termínech povinen dosáhnout emisního limitu pro rtuť tak, aby byl v souladu s BAT.
34. Žalovaný trval na tom, že lhůta pro dosažení emisního limitu BAT není nepřiměřeně dlouhá a odpovídá požadavkům pro dané zařízení. Žalovaný proto do výroku rozhodnutí vložil podmínku, kterou uložil provozovateli povinnost předkládat plnění navrženého harmonogramu včetně vyhodnocení kontinuálního měření rtuti v závislosti na realizaci harmonogramu pro dosažení scénáře BAT. Ohledně námitky týkající se inženýrských kapacit žalovaný uvedl, že není rozhodující, kdy má dojít k výběru dodavatele, ale především od kdy má provozovatel plnit emisní limit pro rtuť vypouštěnou do ovzduší.
35. K argumentu, že není zřejmé, co znamená „příprava dodavatele technologie“ žalovaný uvedl, že si žalobce protiřečí, když tvrdí, že neví, co to znamená, ale současně namítá, že tento krok není třeba realizovat, případně, že by jej šlo realizovat rychleji.
36. K hodnocení kritérií dle MP MŽP žalovaný uvedl, že je nutno odmítnout tezi, že z prostého součtu indikativních vad dílčích položek při hodnocení žádosti dle přílohy č. 2 MP MŽP lze vyvodit plnění či neplnění zajištění vysoké úrovně ochrany životního prostředí. V samotné příloze č. 2 se k aplikaci dílčích vah uvádí, že v tabulkách je pro zjednodušení hodnocení povolujícími úřady i žadateli navržen důraz na jednotlivá kritéria při jejich hodnocení. Slouží pouze jako pomocné vodítko. MP MŽP neobsahuje žádné vymezení, kdy by mohl negativní výsledek vést k vrácení žádosti nebo k jejímu zamítnutí. Dle MP MŽP v případě dílčích negativních výsledků v části s hodnocením efektu na životní prostředí se má společně vyhodnocovat část enviromentální a ekonomická. V souvislosti s tím žalovaný znovu zdůraznil, že předmětná změna integrovaného povolení zavedla limity pro rtuť, jejíž vypouštění do ovzduší nebylo dosud nijak regulováno a zavedla technická opatření, jejichž postupná implementace zajistí bezpečné dodržování těchto limitů. V této souvislosti však nedojde k žádným zásadním změnám ve způsobu a technologii provozu zdroje, které by potenciálně mohly vést k jakémukoliv zhoršení stavu životního prostředí oproti stávajícímu stavu. Žalovaný trval na tom, že ekologizační opatření a změna délky výjimky, jak ji provedl v žalobou napadeném rozhodnutí, naopak zabrání nadměrnému vypouštění rtuti a zajistí postupné snižování jejího celkového vypouštěného množství. Trval na tom, že v důsledku toho, že do rozhodnutí zapracoval časové omezení výjimky pro jednotlivé bloky a emise po dobu trvání výjimky mají mít sestupný trend, lze považovat riziko poškození životního prostředí za maximálně redukované.
37. K neposkytnutí některých údajů označených provozovatelem za obchodní tajemství žalovaný uvedl, že poskytnutím takových dat by mohlo dojít v rámci konkurenčního boje k poškození žadatele.
38. K výpočtovým vzorcům dle MP MŽP a jejich použití žalovaný uvedl, že obecně výpočetní postupy slouží ke kvantifikaci skutečností, které jsou jinak popsány v žádosti o výjimku a jejich přílohách. Pokud se výsledky výpočtů dostanou do zjevného rozporu s realitou, je dle MP MŽP přípustné postupovat alternativně. Zdůraznil, že účelem úpravy výpočtu provozovatelem nebylo zkreslení výpočtu, ale jeho přiblížení realitě, kdy náklady na snížení emisí budou vynaloženy až v posledním roku výjimky. Proto jej žalovaný akceptoval, byť s drobnými výhradami a provedl vlastní hodnocení po jednotlivých letech s tím závěrem, že tento postup přináší ve vztahu k referenčním bodům shodné výsledky jako postup Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

provozovatele. Žalobcem domáhaná mechanická aplikace postupů dle MP MŽP (za situace, kdy metodika akceptuje i alternativní přístupy) je dle žalovaného proti jejich smyslu a logice a nemůže být považována za správnou.

39. Nesprávný je dle žalovaného i názor žalobce, že v případě vysokých měrných nákladů má dojít k zamítnutí žádosti. Takový závěr nemá oporu v metodice. Taková situace je důvodem k další diskusi nad správností navrhovaného scénáře.
40. Ke způsobu hodnocení nákladů na látkové filtry žalovaný uvedl, že když je emisní limit pro TZL a SO₂ plněn od srpna 2021 stávající instalovanou technologií, při dosažení retenčního stavu plnění závěrů o BAT pro tyto polutanty, pak není třeba ve vztahu k těmto znečišťujícím látkám její výměna a náklad na pořízení takovéto technologie je pak evidentně nulový. Příspěvek nově instalovaných tkaninových filtrů k plnění emisních limitů TZL a SO₂ od srpna 2021 neexistuje a přičtení nákladů na tyto filtry i k plnění limitů ve vztahu k TZL a SO₂ nedává smysl. Instalace nových tkaninových filtrů tak evidentně bude provedena právě za účelem snížení emisí rtuti a náklady na tuto novou technologii tak budou započteny plně ve vztahu k emisím rtuti. Neexistuje totiž jiný důvod pro instalaci nových tkaninových filtrů, než je plnění emisního limitu pro rtuť dle závěrů o BAT.

Replika žalobce

41. Žalobce ve vztahu k otázce systémové podjatosti zdůraznil, že text důvodové zprávy není právně závazný. Trval na tom, že správní orgány mají i po novele správního řádu povinnost posuzovat důvodnost námítky systémové podjatosti, pokud není založena pouze a výhradně na zaměstnaneckém poměru úřední osoby ke státu nebo územnímu samosprávnému celku.
42. Dále žalobce uvedl, že se neztotožňuje s tvrzením žalovaného, že správní orgán prvního stupně uspokojivě odůvodnil, v čem konkrétně spočívá zvláštní technická charakteristika nebo neobvyklá geografická poloha zařízení. Prokázání uvedené podmínky je dle žalobce zásadní pro následné posuzování celkové nákladovosti varianty spočívající v okamžité realizaci opatření umožňujících plnění emisních limitů spojených s BAT. S ohledem na § 2 písm. e) zákona o integrované prevenci dle žalobce platí, že náklady na dosažení emisních limitů spojených s BAT jsou vždy ekonomicky přijatelné. Rovněž uvedl, že z vyjádření CENIA vyplývá, že náklady na dosažení emisního limitu spojeného s BAT nejsou pro provozovatele výrazně vyšší než pro jiné evropské provozovatele z předmětného odvětví.
43. Žalobce rovněž uvedl, že s ohledem na skutečnost, že České republiky je smluvní stranou Minamatské úmluvy o rtuti s účinností od 17. 9. 2017, kde se zavázala zajistit, aby ve velkých spalovacích zařízeních byly používány dostupné techniky k omezení emisí rtuti k dosažení emisních limitů spojených s BAT, měl by být § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci vykládán restriktivně a standardně by výjimky neměly být povolovány.
44. Žalobce trval na tom, že udělením výjimky dojde ke zhoršení životního prostředí oproti stávajícímu stavu, neboť v důsledku výjimky dojde k uvolnění 1 250 kg rtuti do životního prostředí, k čemuž by při respektování limitů souvisejících s BAT nedošlo. Za zlepšení životního prostředí nelze dle žalobce považovat skutečnost, že po skončení výjimky bude zařízení splňovat limity související s BAT.
45. Žalobce trval na tom, že nebylo nijak zhodnoceno ohrožení životního prostředí spadem rtuti do vody a do půdy. K této otázce nepředložil provozovatel elektrárny žádné relevantní podklady. Dle žalobce měly správní orgány v souladu s principy integrované prevence negativní dopady na vodu a půdu presumovat a výjimku z tohoto důvodu neudělit.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

46. Žalovaný nijak nereagoval na poukaz žalobce, že s ohledem na výši výjimkového limitu existuje prostor alespoň pro přiblížení se cílovému stavu v co nejkratším čase. Napadené rozhodnutí dle žalobce umožňuje provozovateli otálet s instalací ekologizačních technologií po dobu dvou a půl roku. Tuto dobu považuje žalobce za nepřiměřenou s ohledem na toxicitu rtuti.
47. Žalobce trval na tom, že vzhledem k hrozícímu nebezpečí zvýšení objemu výroby ze strany provozovatele a s přihlédnutím k principu prevence v ochraně životního prostředí měly být stanoveny provozovateli emisní stropy. K jejich stanovení dle žalobce disponují správní orgány možností správního uvážení.
48. K otázce řádného zjištění skutkového stavu ve vztahu k aktuálnímu stavu emisí rtuti žalobce trval na tom, že provozovatel nedoložil, zda v průběhu indikativního měření emisních koncentrací rtuti byly v provozu všechny relevantní technologie, a to s nejvyšší možnou a udržitelnou účinností. Žalobce uvedl, že pokud by bylo na zařízení v době měření dosaženo emisních koncentrací TZL a SO₂ odpovídajících výši limitů spojených s BAT, byla by uvedena podmínka splněna. Pokud by byly zjištěny hodnoty vyšší, znamenalo by to, že technologie, jejichž druhotným efektem je snižování emisních koncentrací rtuti, byly provozovány na nižší výkon a výsledný zjištěný stav emisí rtuti by byl nadhodnocený. To by se následně promítlo i do výše stanoveného emisního limitu výjimky. Žalobce zdůraznil, že data o provozu technologií k odstraňování emisí TZL a SO₂ lze zpětně zjistit, neboť provozovatel má dle § 26 vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování ovzduší a jejím zjišťování, povinnost vést provozní evidenci. Emisní koncentrace TZL a SO₂ má provozovatel povinnost měřit kontinuálně již od roku 2016. Provozovatel tedy mohl k výzvě správního orgánu snadno doložit úroveň emisí v době indikativního měření. Takto postupují dle žalobce standardně v řízeních o výjimkách všichni provozovatelé. Zdůraznil, že správní orgány měly povinnost zjistit nejnižší možný výchozí stav emisí rtuti ze zařízení, a to tak, aby byly všechny důvodné pochybnosti o správnosti jejich závěru vyloučeny. Žalobce trval na tom, že přetrvávají důvodné pochybnosti o správnosti zjištěného skutkového stavu. Ty bylo možné odstranit doplněním údajů z provozní evidence.
49. Žalobce poukázal na rozhovor se zástupcem společnosti Metrostav, a. s. publikovaný dne 1. 11. 2021, ze kterého dle jeho názoru vyplývá, že tvrzení o nedostatečné kapacitě dodavatelů ekologizačních technologií není pravdivé. Dle názoru žalobce nic nebránilo urychlení ekologizačních procesů u daného zařízení minimálně o rok.
50. Žalobce trval na tom, že nelze „hvězdičky“ z hodnocení vlivů výjimky na životní prostředí sečíst s „hvězdičkami“ z ekonomického hodnocení a až na základě celkového součtu stanovit, zda lze či nelze výjimku udělit. Trval na tom, že podmínky zákazu závažného znečištění životního prostředí, zachování vysoké úrovně ochrany životního prostředí a nepřiměřenosti nákladů na dosažení limitů souvisejících s BAT musí platit kumulativně.
51. K odepření podkladů s poukazem na obchodní tajemství žalobce uvedl, že cenové nabídky jednotlivých technologií BAT jsou veřejně dostupné a jejich běžná cena tak není žádným tajemstvím. Cenové nabídky BAT technologií tak nejsou podkladem, který by byl v obchodních kruzích běžně nedostupný. Rovněž poukázal na skutečnost, že dodavatelem „odrtuňovacích“ technologií v oblasti energetiky je výhradně společnost Metrostav, a. s. a v oblasti energetiky se pohybují pouze dvě skupiny – tj. ČEZ a Sev.en, a s ohledem na skutečnost, že v průběhu správního řízení došlo k převodu elektrárny ze skupiny ČEZ do skupiny Sev.en jsou utajované podklady dostupné oběma jmenovaným a nemůže dojít ke konkurenčnímu znevýhodnění. Žalobce rovněž poukázal na skutečnost, že údaje uváděné

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

provozovatelem v oblasti ekonomického hodnocení jsou příliš obecné a diametrálně odlišné např. od elektrárny Chvaletice. V případě elektrárny Chvaletice činí náklady na dávkování sorbetu za dobu 10 let celkem 0,3 miliardy Kč, zatímco u posuzovaného zařízení se mělo jednat za stejné období o hodnotu 2,5 miliard Kč.

52. K otázce hodnocení nákladů na látkové filtry žalobce trval na tom, že s ohledem na podstatu technologie látkových filtrů bude po jejich instalaci zákonitě sníženo také znečištění životního prostředí TŽL. Ačkoli tedy mají být látkové filtry instalovány primárně za účelem snížení emisí rtuti, nelze úplně ignorovat i jejich efekt na snížení emisí TŽL. Náklady v ekonomickém hodnocení vztahující se k odstranění rtuti tak nelze dle žalobce u látkových filtrů zahrnout v plné výši, nýbrž maximálně v hodnotě 65 %.

Duplika žalovaného

53. Žalovaný uvedl, že ve vztahu k otázce systematické podjatosti nezůstal u pouhého konstatování, že je po novele nepřijatelná, ale řádně ji ve vztahu k pracovníkům správního orgánu prvního stupně vypořádal.
54. Žalobce zdůraznil, že ekonomické aspekty dosažení emisních limitů spojených s BAT nemusí být relevantní ve všech případech a po posouzení individuální situace je možná výjimka. Neplatí tedy základní myšlenka žalobce, že náklady na dosažení emisních limitů spojených s BAT jsou vždy ekonomicky přijatelné. Žalovaný odkázal rovněž na vyjádření CENIA, kde je uvedeno, že vyhodnocení všech relevantních ekonomických údajů vychází neutrálně až pozitivně – ve prospěch udělení výjimky.
55. K námitce, že byl posuzován vliv rtuti pouze na ovzduší žalovaný uvedl, že rtuť odchází do životního prostředí především prostřednictvím spalín. Proto zákonodárce omezuje emise rtuti vypouštěné do ovzduší prostřednictvím emisních limitů. Imisní spad rtuti je pak sumární a tím pádem anonymní ve vztahu ke konkrétním zdrojům rtuti. Dále žalovaný uvedl, že je pravda, že metodika posuzování efektu rtuti vychází z vyčíslení efektu na lidské zdraví (jedná se o mezinárodně uznávanou metodiku). Monetizace efektu znečištění životního prostředí jako celku je extrémně problematická.
56. K otázce bezpečného zjištění skutkového stavu žalovaný zopakoval, že další požadavek na podrobnější zjištění emisí rtuti v době vedení odvolacího řízení by jen prodlužoval dosažení cílového stavu plnění emisních limitů dle závěrů o BAT. Za účelem zjištění korelace mezi vyšším stupněm odstranění TZL a SO₂ z vypouštěných zplodin a snížením emisí rtuti žalovaný doplnil do rozhodnutí podmínku 1.1.A.1.i. spočívající v nutnosti předložení zprávy k hodnocení efektu technik ke snižování emisí, jejíž součástí má být i návrh na úpravu emisního limitu pro rtuť. Dle přesvědčení žalovaného je takový postup z hlediska životního prostředí lepší, než další získávání podrobnějších dat o emisích rtuti v průběhu odvolacího řízení a oddalování závazného termínu plnění limitů pro rtuť vypouštěnou do ovzduší dle závěrů o BAT. Opatření, která vyplynou z dodatečně stanovené podmínky, pokryjí tři čtvrtiny délky doby udělené výjimky. Dle žalovaného je rovněž nutné dodržovat jistou míru rovnováhy při aplikaci zásady materiální pravdy a doby, po kterou odvolací řízení probíhá.
57. Dále žalovaný uvedl, že rozhovor s pracovníkem společnosti Metrostav, a. s. nemá vypovídající hodnotu k řešení otázky, neboť se pracovník nevyjadřoval ke kapacitám dodavatele ekologizačních technologií a byl vydán po vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Obecně pak uvedl, že pokud v průběhu trvání výjimky dojde k odstavení zařízení, je zřejmé, že zařízení již nebude emitovat rtuť do ovzduší.
58. K poukazu na rozdílnost nákladů na pořízení sorbentů žalovaný uvedl, že v rámci veřejně dostupných dat byla prezentována nákladovost vycházející z testování nejrozličnějších sorbentů a z dat lze vyvodit extrémní variabilitu nákladů i efektů na snižování rtuti mezi nejrozličnějšími komerčně dostupnými přípravky. Rozdíl mezi dílčími zařízeními na úrovni násobků tedy nelze považovat za účelové nadhodnocování, spíše za důsledek dosavadních zcela minimálních zkušeností s tímto typem techniky ke snižování emisí rtuti.
59. V dalším žalovaný setrval na svých závěrech.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení 1.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

60. Osoba zúčastněná na řízení 1. je provozovatelem předmětného zařízení. Ve vztahu k námitce systémové podjatosti poukázala osoba zúčastněná na řízení 1. na novelu správního řádu s tím, že nebyly doloženy důvodné pochybnosti o nepodjatosti úředních osob rozhodujících ve věci. Zdůraznila, že po volbách z října 2020 došlo k personální obměně zastupitelstva, rady i hejtmána Ústeckého kraje a dne 16. 11. 2020 došlo k odvolání členů Uhelné rady včetně P. F. K darům jediného akcionáře osoby zúčastněné na řízení 1. Ústeckému kraji a ke smlouvě o spolupráci uvedla, že jde o naprosto běžné a transparentní projevy sociální odpovědnosti, které se nijak nevymykají standardním poměrům mezi samosprávnými celky a velkými zaměstnavateli.
61. Dále osoba zúčastněná na řízení poukázala, že řada námitek směřuje proti závěrům správních orgánů o dopadech výjimky na životní prostředí či proti nastavení jejich konkrétních parametrů. Posuzování těchto parametrů je však věcí správního uvážení, které nepodléhá soudnímu přezkumu.
62. K odchýlení se správních orgánů od metodiky Ministerstva životního prostředí osoba zúčastněná na řízení 1. uvedla, že MP MŽP ve vztahu k emisím rtuti nepředstavuje ustálenou a časem ověřenou praxi, neboť byla doplněna až v roce 2019 a většina řízení byla zahájena v roce 2020. Rovněž uvedla, že žalovaný jako autor metodiky mohl případné odchylky od metodiky posoudit a aprobovat.
63. Osoba zúčastněná na řízení 1. uvedla, že zákon ani evropská legislativa se nezmiňuje o nutnosti výjimečnosti ani ojedinělosti okolností, pro které lze povolit výjimku dle § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci. Poukázala na skutečnost, že předmětné zařízení je tzv. pánevní elektrárna konstruovaná pro spalování konkrétního uhlí z Dolu Vršany.
64. Dále osoba zúčastněná na řízení 1. trvala na tom, že emisní limit byl stanoven na základě bezpečně zjištěného skutkového stavu a bylo vyloučeno, aby došlo ke zhoršení emisní či imisní situace oproti stavu před udělením výjimky.
65. Osoba zúčastněná na řízení 1. jako provozovatel zařízení trvala na tom, že argumentace žalobce týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu je spekulativní. Trvala na tom, že v průběhu správního řízení potvrdila, že v případě obou měření byl respektován požadavek na provoz veškerých koncových technologií přispívajících ke snížení emisí rtuti, a to s nevyšší dlouhodobě udržitelnou technicky možnou účinností. K žalobcem zmiňovaným koncentracím SO₂ za rok 2019 uvedla, že u emisních koncentrací SO₂ dochází v průběhu roku ke značným výkyvům a ze souhrnných údajů nelze dovodit, jakých koncentrací SO₂ zařízení dosahovalo konkrétně v době měření emisí rtuti. Dále uvedla, že bloky B2 až B6 jsou technologicky shodné a požadavek provedení měření na každém z těchto bloků individuálně by postrádal racionální důvod. Blok B6 je pak provozován v režimu záložního zdroje, tedy není provozován v optimálním režimu dlouhodobě stabilního zařízení. Po dokončení ekologizace bude blok B6 provozován v běžném režimu a bude tak nevyhnutelně dosahovat stejných emisních koncentrací jako ostatní bloky zařízení.
66. K otázce hodnocení nákladů na látkové filtry osoba zúčastněná na řízení 1. uvedla, že bloky B2 až B5 jsou schopné emisní limity pro TZL stanovené v závěrech o BAT plnit i bez použití látkových filtrů. Z toho dle jejího názoru vyplývá, že tato technologie sloužila výlučně ke snížení emisí rtuti.
67. V ostatních otázkách se osoba zúčastněná na řízení 1. ztotožnila se závěry správních orgánů.

Reakce žalobce na vyjádření osoby zúčastněné na řízení 1.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

68. Žalobce poukázal na rozsudek ve věci elektrárny Chvaletice, který vydal Krajský soud v Ostravě ze dne 4. 3. 2022, č. j. 60 A 5/2022-156, a uvedl, že se domnívá, že zdejší soud by se měl držet závěrů uvedených v tomto rozsudku a rozhodnout v obdobné věci obdobně.
69. Žalobce ve vztahu k otázce podjatosti odkázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2015, č. j. 7 As 158/2014-30, a ze dne 2. 6. 2015, č. j. 7 As 57/2015-80, ve kterých bylo shledáno, že všichni zaměstnanci úřadu byly vyloučeny z projednávání věci z důvodu silného ekonomického zájmu na výsledku správního řízení.
70. Rovněž poukázal na čtyřletou implementační lhůtu, kterou měli provozovatelé na přípravu k dosažení emisních limitů spojených s BAT.
71. Žalobce poukázal ve vztahu k významnému nadhodnocení výjimkového limitu emisí rtuti na fakt, že v období od 17. 8. 2021 do 31. 12. 2021 zařízení dosáhlo výrazně nižších emisních koncentrací rtuti, než stanovuje výjimkový emisní limit, přestože v mezičase nedošlo k instalaci nových technologií k odstraňování emisí rtuti. Důkaz měření za výše uvedené období považuje za přípustný, neboť prokazuje stav, který byl v době rozhodování žalovaného.
72. Dále žalobce setrval na svých dříve uplatněných tvrzeních.

Další vyjádření osoby zúčastněné na řízení 1.

73. Osoba zúčastněná na řízení 1. ve svém vyjádření ze dne 20. 5. 2022 odmítla analogii případu v elektrárnou Chvaletice, o které bylo rozhodováno Krajským soudem v Ostravě.
74. Dále ve vyjádření ze dne 14. 10. 2022 uvedla, že považuje důkaz měření emisí rtuti z roku 2021 za nepřipustný s poukazem na zásadu, že správní soudy vycházejí ze skutkového a právního stavu, který existoval v době rozhodování správního orgánu.
75. Současně uvedla, že dne 28. 7. 2022 došlo k ekologizaci kotle K6 a nyní již kotel plní emisní limity dle závěrů o BAT.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení 4.

76. Osoba zúčastněná na řízení 4. poukázala na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 21. 12. 2022, č. j. 60 A 5/2022-288. Předložila podrobné důvody, pro které se domnívá, že věc, o které bylo rozhodnuto uvedeným rozsudkem je skutkově totožná s věcí rozhodovanou v předmětném řízení. S ohledem na skutkovou obdobnost případů se domnívala, že zdejší soud by v předmětné věci měl rozhodnout stejně jako Krajský soud v Ostravě.
77. Osoba zúčastněná na řízení 4. trvala na tom, že v řízení nebylo dostatečně prokázáno, že uplatněním výjimky nedojde k závažnému znečištění životního prostředí. Dále se dle jejího názoru žalovaný odchýlil od závazného metodického pokynu a bez dostatečného odůvodnění dospěl k závěru, že bude dosaženo vysoké úrovně ochrany životního prostředí. Uvedla, že přijatý harmonogram je nepřiměřený a neefektivní, čímž je v rozporu s restriktivní povahou výjimky plynoucí ze zákona o integrované prevenci. Trvala rovněž na tom, že žalovaný neodůvodnil svůj závěr, že by dosažení úrovně emisí spojených s BAT vedlo k nákladům, jejichž výše by nebyla přiměřená přínosům pro životní prostředí.
78. V dalším se plně ztotožnila se žalobou.

Vyjádření osoby zúčastněné na řízení 1. k vyjádření osoby zúčastněné na řízení 4.

79. Osoba zúčastněná na řízení 1. trvala na tom, že závěry obsažené v rozsudku Krajského soudu v Ostravě týkající se elektrárny Chvaletice, na který odkazuje osoba zúčastněná na řízení 4. nelze použít na předmětný případ.

Vyjádření žalobce k aktuálnímu vývoji judikatury

80. Žalobce reagoval na závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 8. 2023, č. j. 10 As 20/2023-115, ve věci povolení výjimky emisí rtuti pro elektrárnu Chvaletice. Na rozdíl od předchozích odkazů na rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě v předmětné věci poukazoval žalobce na odlišnost obou případů. Dle žalobce v případě elektrárny Chvaletice rozhodoval nepodjatý orgán, rozhodnutí o výjimce bylo podrobně odůvodněno, při určení výjimkového limitu byly prokazatelně využity nejnížší možné hodnoty, účastníkům byly poskytnuty všechny podklady včetně cenových nabídek dodavatelů BAT technologií a nebylo manipulováno s výpočtovým vzorcem v ekonomickém hodnocení.

Vyjádření osob zúčastněných na řízení 2. a 3.

81. Osoby zúčastněné na řízení 2. a 3. se k věci samotné nevyjádřily.

Jednání soudu

82. Obecná zmocněnkyně žalobce, která byla zmocněna pouze k zastupování při jednání soudu, shrnula skutkový stav věci a právní stav věci. Z námitek uplatněných v žalobě výslovně zdůraznila, že existují důvodné pochybnosti o nepodjatosti úředních osob z důvodu systémové podjatosti, dále trvala na tom, že nebyly splněny základní podmínky pro udělení výjimky a dále, že nebyl v dostatečném rozsahu zjištěn rozhodný skutkový stav, a to ve vztahu k bezpečně zjištěnému aktuálnímu stavu emisí rtuti a cenovým nabídkám na ekologizační opatření. Argumentace přednesená při jednání byla totožná s argumentací předloženou v písemných podáních soudu. K provedení dokazování obecná zmocněnkyně uvedla, že dle jejího názoru bylo prokázáno, že v době zjišťování aktuálního stavu emisí rtuti před rozhodnutím o výjimce nebylo postupováno v souladu s metodikou. Předložené doklady totiž jednoznačně prokázaly, že v době měření nebyly v provozu v maximální možné míře technologie pro snižování emisí SO₂ a T_{ZL}, které mají sekundární vliv na emise rtuti.
83. Pověřený pracovník žalovaného při jednání soudu odkázal na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a písemná podání soudu. Zdůraznil, že metodika, zákon ani prováděcí předpisy neukládají povinnost, aby cenové nabídky na provedení ekologizace zařízení byly nutně součástí žádosti o povolení výjimky. K provedení dokazování poukázal na skutečnost, že ve zprávách o plnění podmínek integrovaného povolení i v hodnocení plnění limitu z KME BAT-IED se jedná o průměrné roční hodnoty očištěné od krátkodobých výkyvů.
84. Právní zástupkyně osoby zúčastněné na řízení 1. při jednání soudu odkázala na písemná vyjádření předložená soudu. Poukázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se obdobné kauzy elektrárny Chvaletice. Zdůraznila, že měření předložená k žádosti o výjimku byla akceptována správními orgány i agenturou Cenia. Shodně s pověřeným pracovníkem žalovaného poukázala na skutečnost, že ve zprávách o plnění podmínek integrovaného povolení i v hodnocení plnění limitu z KME BAT-IED se jedná o průměrné roční hodnoty.
85. Osoba zúčastněná na řízení 2. se k jednání soudu bez omluvy nedostavila.
86. Osoby zúčastněné na řízení 3. a 4. byly při jednání soudu zastoupeny totožnou obecnou zmocněnkyní jako žalobce. Obecná zmocněnkyně uvedla, že se tyto osoby zúčastněné na řízení ztotožňují s názory žalobce.
87. Při jednání soud provedl důkaz usnesením Ministerstva životního prostředí ze dne 18. 12. 2019, č. j. MZP/2019/550/1524, metodickým pokynem ze dne 28. 8. 2019, č. j. MZP/2019/710/7795 (MP MŽP), zprávou o plnění podmínek integrovaného povolení pro elektrárnu Počeradý za rok 2017, zprávou o plnění podmínek integrovaného povolení pro elektrárnu Počeradý za rok 2019 a hodnocením plnění limitu z KME BAT-IED za období od 17. 8. 2021 do 31. 12. 2021.

Posouzení věci soudem

88. Napadené rozhodnutí žalovaného soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „s. ř. s.“), který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 větě druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věte první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

smyslu § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlédnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

89. Primárně se soud zabýval námitkou systémové podjatosti všech pracovníků správního orgánu prvního stupně, kterou žalobce uplatnil již v řízení před správními orgány. Dle § 14 odst. 1 správního řádu je každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu, o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit. V odst. 2 uvedeného ustanovení je pak uvedeno, že úřední osoba není vyloučena podle odstavce 1, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku.
90. Do § 14 správního řádu bylo znění odst. 2 vloženo novelou č. 176/2018 Sb. s účinností od 1. 11. 2018. Způsobu interpretace § 14 správního řádu ve znění odkazované novely se věnoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 8. 2023, č. j. 6 As 52/2023-127, ve kterém konstatoval: *„Nejvyšší správní soud ve své judikatuře k tomuto ustanovení (viz zejména usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 11. 2012, č. j. 1 As 89/2010 – 119, č. 2802/2013 Sb. NSS, a na něj navazující rozhodnutí) vysvětlil, že u úředních osob, které jsou v zaměstnaneckém či jemu obdobném poměru k subjektu, jehož zájmy mohou být v řízení, v němž rozhodují, dotčeny, existuje tzv. „systémové riziko podjatosti“. To je důsledkem systému nastavení působnosti správních orgánů a povahy právních vztahů mezi těmito orgány a zaměstnanci subjektu (územního samosprávného celku či státu), do něhož jsou tyto orgány zasazeny a v nichž zaměstnanci působí jako úřední osoby.*
91. *Rozšířený senát měl za to, že systémová podjatost takto vystupujících úředních osob není dána samotnou existencí zaměstnaneckého či jiného obdobného poměru, ale pouze v případě překročení kritické míry systémového rizika. Zaměstnanecký či obdobný poměr je však signálem ke zvýšené opatrnosti a „podezřívavosti“, k němuž musí přistoupit další skutečnosti, které způsobí překročení oné kritické míry systémového rizika.*
92. *Důvodem pochyb o nepodjatosti úřední osoby dle § 14 odst. 1 správního řádu je tedy dle rozšířeného senátu její zaměstnanecký poměr k územnímu samosprávnému celku tehdy, je-li z povahy věci či jiných okolností patrné podezření, že v důsledku tohoto zaměstnaneckého poměru by mohl být její postoj k věci ovlivněn i jinými než zákonnými hledisky. Takovými okolnostmi mohou být „například jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany osob schopných ovlivnit jednání územního samosprávného celku jako zaměstnavatele úřední osoby. Příkladem může být zájem politických činitelů či jiných v rámci daného územního samosprávného celku vlivných osob (např. zákulisních aktérů místní politiky či podnikatelských subjektů) na určitém výsledku řízení (např. na tom, aby určitá stavba, činnost apod. byla povolena, anebo naopak nepovolena); takový zájem lze vysledovat například z různých mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počínů, předchozích snah nasměrovat určité související rozhodovací procesy určitým způsobem apod. Stejně tak uvedenou skutečností může být samotná povaha a podstata rozhodované věci, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy. Zjevně a bez dalšího pak uvedenými skutečnostmi budou*
Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

podezření z nátlaku či snahy přímo ovlivnit rozhodování příslušné úřední osoby prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu“ (bod 63 usnesení rozšířeného senátu).

93. *V rámci vysvětlení pojmu systémové podjatosti je nutno dodat, že tímto pojmem označuje judikatura Nejvyššího správního soudu pouze situace, kdy je obsahem námitky podjatost úředních osob právě z důvodu jejich ekonomické závislosti způsobené zaměstnaneckým, služebním či obdobným poměrem k subjektu, do něhož je organizačně zasazen příslušný správní orgán a jehož zájmy mohou být v daném řízení dotčeny, nikoliv jakoukoliv námitku podjatosti týkající se všech úředních osob zařazených do správního orgánu, který vede správní řízení (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 7. 2019, č. j. 9 As 70/2019-34).*
94. *S účinností od 1. 11. 2018 byl správní řád novelizován zákonem č. 176/2018 Sb. a byl do něj nově vtělen § 14 odst. 2, který stanoví, že úřední osoba není vyloučena podle odstavce 1, pokud je pochybnost o její nepodjatosti vyvolána jejím služebním poměrem nebo pracovněprávním nebo jiným obdobným vztahem ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku.*
95. *Především, městský soud správně vyšel z toho, že ani § 14 odst. 2 správního řádu nebrání aplikaci výše citovaných závěrů rozšířeného senátu k tzv. systémové podjatosti, posiluje však důraz na existenci dalších závažných skutečností svědčících pro vyloučení úředních osob. Rovněž správní orgány rozhodující v nynější věci o námitce podjatosti uvedenou novelu správního řádu nevnímaly jako zrušení institutu systémové podjatosti. Naopak i po této novele odkazovaly na závěry usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 As 89/2010 – 119 a v něm vyložená kritéria při posuzování námitky aplikovaly. Tento přístup ostatně již dříve uplatnil i Nejvyšší správní soud (rozsudek ze dne 8. 10. 2020, č. j. 6 As 171/2020-66, body 45 a 46).*
96. *Je třeba připustit, že samotný text § 14 odst. 2 správního řádu není jednoznačný a je možno jej vykládat dvěma způsoby. Buď jako potvrzení závěrů rozšířeného senátu, které stojí na premise, že samotný zaměstnanecký či obdobný poměr k subjektu, o jehož právech či zájmech je rozhodováno, nezakládá sám o sobě důvod pro vyloučení z rozhodování pro podjatost, ale vytváří tzv. systémové riziko, které ve spojení s dalšími relevantními skutečnostmi může vyústit ve vyloučení úředních osob pro podjatost, nebo jako snahu o popření těchto judikатурních závěrů.*
97. *Z důvodové zprávy k provedené novele (sněmovní tisk č. 54, Parlament ČR, Poslanecká sněmovna 2017-2021, VIII. volební období) vyplývá, že „navrhovaná právní úprava se snaží reagovat na stávající judikaturu, která § 14 správního řádu vykládá extenzivně“. Důvodová zpráva dále dovozuje, že pokud existence služebního poměru nebo pracovněprávního nebo jiného obdobného vztahu úřední osoby, která o věci rozhoduje, ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku, jichž se rozhodovaná věc dotýká, není důvodem systémové podjatosti, „nemůže být (vzhledem k logickému argumentu a maiori ad minus) překročena kritická míra systémového rizika podjatosti ani přistoupením další skutečnosti, která by jinak (neplatila-li by výchozí podmínka) mohla být důvodem systémové podjatosti. Jinými slovy řečeno, splnění této výchozí podmínky vylučuje, aby další skutečnosti (např. jevy v politické nebo mediální sféře, zájem vlivných osob na výsledku řízení), které přímo nebo nepřímo souvisejí s existencí daného vztahu úřední osoby ke státu nebo k územnímu samosprávnému celku, byly důvodem systémové podjatosti. Výše uvedené nevylučuje individuální posouzení podjatosti v souladu s důvody uvedenými v § 14 odst. 1 správního řádu.“*
98. *Takto přísně pojatý výklad § 14 odst. 2 správního řádu by však dle Nejvyššího správního soudu ve svém důsledku vedl k absurdnímu závěru o nemožnosti vyloučit úřední osobu v zaměstnaneckém poměru rozhodující ve věci, jež se dotýká státu či územního samosprávného celku v pozici jejího zaměstnavatele, a to i při existenci okolností, které by jinak dle § 14 odst. 1 správního řádu byly bez dalšího zjevně důvodem pro konstatování pochybnosti o její nepodjatosti.*

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

99. *Pokud by totiž ve smyslu důvodové zprávy neměl být služební či pracovní poměr ani ve spojení s dalšími okolnostmi k němu přistupujícími relevantním kritériem při posuzování podjatosti úřední osoby, nebylo by možno shledat podjatost ani v případech prokázaného ovlivňování úřední osoby v podobě například finanční motivace, ať už pozitivní (odměnou či jejím příslibem) či negativní (pohrůzkou snížení osobního ohodnocení, nevyplacením odměn apod.) či jakýmkoliv jiným způsobem, který by se promítal do pracovního či služebního poměru úředních osob (rozvržením pracovní doby, schvalováním dovolené, přidělováním práce či změnou její organizace, ztrátou jiných pracovních benefitů jako například možnost práce z domova atp.). Tyto okolnosti jsou však svojí povahou nerozlučně spjaty se služebním poměrem nebo pracovním či obdobným vztahem způsobujícím ekonomickou závislost úřední osoby na státu nebo územním samosprávném celku.*
100. *Takový výklad by znamenal, že by ve správním řízení mohly rozhodovat i úřední osoby, u nichž lze na základě konkrétních skutečností pochybovat o jejich nestrannosti v dané věci, a tedy popření jedné ze základních zásad správního řízení (§ 7 správního řádu).*
101. *Před subjektivně historickým výkladem je proto třeba upřednostnit výklad systematický, který novelizované ustanovení § 14 odst. 2 správního řádu umožní aplikovat jako integrální součást celé právní úpravy. Východiskem pro tento výklad jsou i nadále závěry rozšířeného senátu vyslovené ve věci sp. zn. 1 As 89/2010. Služební či pracovní vztah úřední osoby ke státu nebo územnímu samosprávnému celku sám o sobě nezpůsobuje vyloučení úřední osoby ve věci, v níž má stát či územní samosprávní celek svůj vlastní zájem. K tomu musí přistoupit další okolnosti svědčící tomu, že takový zájem může být v dané věci prosazován právě prostřednictvím vztahu ekonomické závislosti úřední osoby na státu či územním samosprávném celku. Provedenou novelu správního řádu je pak třeba chápat jako posílení důrazu právě na tyto přistupující okolnosti.“*
102. S výše uvedenými závěry se zdejší soud plně ztotožnil a přistoupil k vyhodnocení námítky systémové podjatosti úředních osob krajského úřadu z pozice popsané ve výše citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu.
103. V předmětném případě byla námitka systémové podjatosti uplatněna již v průběhu správního řízení s tím, že důvod podjatosti byl spatřován v existenci rámcové smlouvy o spolupráci mezi Ústeckým krajem a vlastníkem provozovatele zařízení, kde kraj deklaruje, že považuje společnost Vršanská uhelná, a. s., za „stabilního a perspektivního partnera“, v opakovaných mnohamilionových darech vlastníka provozovatele elektrárny Ústeckému kraji a ve skutečnosti, že asistent výkonného ředitele skupiny Sev.en Energy, která je vlastníkem provozovatele elektrárny, zastupoval Ústecký kraj v Uhelné komisi. Námitka podjatosti žalobce byla odmítnuta a následný rozklad byl zamítnut.
104. Z obsahu správního spisu vyplývá, že žalobce a osoba zúčastněná na řízení 3. vznesli námitku systémové podjatosti vůči řediteli Krajského úřadu Ústeckého kraje a všem úředním osobám, zařazeným do uvedeného úřadu. Důvody podjatosti byly prakticky totožné jako důvody uvedené v podané žalobě. Ministerstvo životního prostředí usnesením ze dne 25. 5. 2020, č. j. MZP/2020/530/760, rozhodlo, že ředitel Krajského úřadu Ústeckého kraje není vyloučen z projednávání dané věci a o následném rozkladu rozhodl ministr životního prostředí rozhodnutím ze dne 13. 11. 2020, č. j. MZP/2020/430/422, kterým byl rozklad zamítnut a prvostupňové usnesení bylo potvrzeno. O prakticky totožných námitkách podjatosti osoby zúčastněné na řízení 3. rozhodlo Ministerstvo životního prostředí usnesením ze dne 12. 2. 2021, č. j. MZP/2021/530/142, a rozklad byl zamítnut a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno rozhodnutím ministra životního prostředí ze dne

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

18. 8. 2021, č. j. MZP/2021/430/352. Závěry správních orgánů v obou řízeních o námitce podjatosti byly prakticky totožné. Dle soudu se správní orgány dostatečně zabývaly otázkou podjatosti ředitele krajského úřadu a následně i otázkou systémové podjatosti.

105. Z výše citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu vyplývá, že i po novele správního řádu není systémová podjatost úředních osob vyloučená, ale ke shledání systémové pojatosti nepostačuje pouhá skutečnost, že jsou v zaměstnaneckém poměru k samosprávnému celku, který by mohl mít zájem na rozhodnutí v předmětné věci, ale k jejímu shledání je nutné, aby existovaly *„například jevy v politické či mediální sféře, jež předcházejí příslušnému správnímu řízení či je doprovázejí a naznačují zvýšený zájem o výsledek řízení ze strany osob schopných ovlivnit jednání územního samosprávného celku jako zaměstnavatele úřední osoby. Příkladem může být zájem politických činitelů či jiných v rámci daného územního samosprávného celku vlivných osob (např. zákulisních aktérů místní politiky či podnikatelských subjektů) na určitém výsledku řízení (např. na tom, aby určitá stavba, činnost apod. byla povolena, anebo naopak nepovolena); takový zájem lze vysledovat například z různých mediálních vyjádření, předvolebních slibů, konkrétních investičních či jiných obchodních počínů, předchozích snah nasměrovat určité související rozhodovací procesy určitým způsobem apod. Stejně tak uvedenou skutečností může být samotná povaha a podstata rozhodované věci, její kontroverznost či politický význam a s tím spojené zájmy. Zjevně a bez dalšího pak uvedenými skutečnostmi budou podezření z nátlaku či snahy přímo ovlivnit rozhodování příslušné úřední osoby prostřednictvím jejího zaměstnaneckého vztahu.“*
106. V daném případě nebylo shledáno podezření z přímého nátlaku na úřední osoby, ani taková skutečnost nebyla žalobcem tvrzena. Rámcová smlouva o spolupráci z roku 2014 přitom byla uzavřena na dobu určitou, a to do 30. 11. 2017. V době vedení předmětného správního řízení již nebyla tato smlouva účinná, a její obsah tedy nemohl žádným způsobem ovlivňovat rozhodování úředních osob podílejících se na vyřizování věci před krajským úřadem.
107. Ke skutečnosti, že P. F., asistent výkonného ředitele skupiny Sev.en Energy, která je vlastníkem provozovatele elektrárny, zastupoval Ústecký kraj v Uhelné komisi správní orgány v rozhodnutích o podjatosti uvedly, že Uhelná komise byla zřízena jako poradní orgán vlády. Komise má celkem 19 členů, kterými jsou dva předsedové komise (ministr průmyslu a obchodu a ministr životního prostředí) a dalších 17 členů. Hlavním cílem komise je poskytnout vládě objektivní a v maximální možné míře konsensuální výstupy s ohledem na budoucí využití hnědého uhlí v České republice. Uhelná komise tak tvoří kolegiální orgán, ve kterém názor jednoho jejího člena nemůže zvrátit výsledky hlasování tohoto orgánu. Správní orgány konstatovaly, že účast P. F. v Uhelné komisi nijak nesouvisí s výkonem funkce ředitele krajského úřadu a jejich poměr ve smyslu § 14 správního řádu nelze nijak dovodit. Pro úplnost soud podotýká, že před rozhodnutím ve věci samé byl usnesením rady Ústeckého kraje ze dne 16. 11. 2020 P. F. z Uhelné komise odvolán.
108. S výše uvedenými závěry správních orgánů se plně ztotožňuje i soud. Skutečnost, že byl P. F. nominován Ústeckým krajem do Uhelné komise nijak nesouvisela s předmětem daného řízení. O nominaci rozhoduje rada kraje jako kolektivní orgán volených zástupců. Ředitel krajského úřadu tedy tuto nominaci nijak nemohl ovlivnit. K nominaci došlo poměrně dlouho před zahájením předmětného řízení. P. F. z důvodu členství v Uhelné komisi nemohl nijak ovlivnit průběh řízení o povolení výjimky a ani nebylo tvrzeno, že by se o to pokusil. Ze samotné nominace pak dle soudu nelze dovodit, že by ředitel krajského úřadu nebo jakýkoli další pracovník krajského úřadu měl nějaký zájem na výsledku řízení o povolení výjimky.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

109. Dalším důvodem, pro který byla namítána podjatost ředitele krajského úřadu a v důsledku toho i systémová podjatost všech pracovníků úřadu, byla existence milionových darů od vlastníka provozovatele elektrárny Ústeckému kraji. K tomu správní orgány uvedly, že z obsahu darovacích smluv nelze nijak dovodit, že by byly vázány na rozhodování krajského úřadu o nějakých konkrétních věcech. Sami účastníci nerozporovali, že dary byly poskytovány dlouhodobě a bez vztahu k předmětnému řízení.
110. I v tomto případě se soud se závěry správních orgánů ztotožnil. Účastníci netvrdili, že by kdokoli s poukazem na předmětné dary činil jakýkoliv veřejný či skrytý nátlak, který by měl ovlivnit rozhodování úředních osob krajského úřadu ve věcech týkajících se žalobce. Současně, přestože byly darovací smlouvy v řádech milionů, se nejednalo o částky, na kterých by bylo závislé finanční fungování Ústeckého kraje takovým způsobem, aby to mohlo mít vliv na rozhodování úředních osob.
111. Ve vztahu k otázce systémové podjatosti sice správní orgány ve svých rozhodnutích konstatovaly, že po novele § 14 odst. 2 správního řádu je systémová podjatost vyloučena, ale fakticky se otázkou systémové podjatosti zabývaly a došly k závěru, že ve veřejném prostoru nebyly prezentovány žádné výroky politiků či členů krajského úřadu, které by mohly vyjadřovat nějaký zájem kraje na výsledku předmětného řízení.
112. Právě v existenci výroků politiků byl spatřován rozdíl v případě elektrárny Chvaletice, na který poukazovali účastníci. Oproti případu elektrárny Chvaletice správní orgány žádné výroky, vyjádření či zprávy k předmětnému správnímu řízení neshledaly a účastníci jejich existenci ani netvrdili.
113. S ohledem na výše uvedené dospěl soud k závěru, že správní orgány řádně posoudily namítané důvody podjatosti a dospěly ke správnému závěru, že ředitel krajského úřadu není vyloučen z předmětného řízení a že neexistují důvody pro systémovou podjatost úředních osob pracujících na krajském úřadě. Judikatura, na kterou odkazoval žalobce, je dle soudu na daný případ neaplikovatelná, neboť vycházela z právní úpravy účinné ještě před výše rozebíranou novelou správního řádu.
114. Žalobce namítal ve své žalobě, že v případě elektrárny Chvaletice veřejné výroky politiků k předmětné věci nebyly jediným důvodem pro shledání systémové podjatosti. Soud při jednání provedl důkaz rozhodnutím Ministerstva životního prostředí ze dne 18. 12. 2019, č. j. MZP/2019/550/1524, kterým bylo rozhodnuto o vyloučení všech úředních osob Krajského úřadu Pardubice z důvodu systémové podjatosti. Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že jediným důvodem pro rozhodnutí o podjatosti úředních osob byla prohlášení zastupitele, který byl hejtmánem pověřen, aby zastupoval Pardubický kraj. V nyní projednávaném případě však nebyla shledána žádná prohlášení veřejně činných osob, která by mohla mít vliv na rozhodování úředních osob krajského úřadu a ani žalobce či osoby zúčastněné na řízení takové skutečnosti netvrdili. S ohledem na tuto skutečnost soud dospěl k závěru, že při rozhodování o podjatosti ředitele krajského úřadu a systémové podjatosti úředních osob krajského úřadu nebylo postupováno v rozporu s ustálenou správní praxí, neboť posuzovaný případ a případ elektrárny Chvaletice nebyly skutkově totožné.
115. Dále se soud zabýval námitkou nedostatečně zjištěného skutkového stavu. Soud zdůrazňuje, že na předmětné řízení se vztahuje § 3 správního řádu, kde je zakotveno, že správní orgány postupují tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. V § 14 odst. 5 zákona o integrované prevenci je stanoveno, že posuzující úřad může v konkrétních případech stanovit mírnější emisní limity, než jaké jsou spojeny s BAT. Postup lze použít, pouze pokud odborné posouzení předložené provozovatelem zařízení prokáže, Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

že v jeho důsledku nedojde k závažnému znečištění životního prostředí, celkově bude dosaženo vysoké úrovně ochrany životního prostředí a že by dosažení úrovně emisí spojených s nejlepšími dostupnými technikami popsány v závěrech o nejlepších dostupných technikách vedlo k nákladům, jejichž výše by nebyla přiměřená přínosům pro životní prostředí, a to z důvodů a) zeměpisné polohy daného zařízení nebo místních podmínek životního prostředí, nebo b) technické charakteristiky daného zařízení. K aplikaci tohoto ustanovení vydalo Ministerstvo životního prostředí metodický pokyn MP MŽP.

116. V MP MŽP je na straně 4 uvedeno, že pro emise rtuti se jako maximum pro návrhový emisní limit doporučuje uplatnit hodnotu, která odpovídá bezpečně zjištěnému aktuálnímu stavu s tím, že preferovány jsou však nižší hodnoty. Dále na straně 6 MP MŽP je uvedeno, že pro emise rtuti nebyl národní legislativou stanoven emisní limit. Proto se použijí aktuální výsledky měření reálného stavu, kdy v optimálním případě musí být veškeré instalované koncové technologie, které mohou sekundárně snižovat emise rtuti v době měření provozovány s největší dlouhodobě udržitelnou a technicky možnou účinností. Pokud nejsou taková data k dispozici, musí být alespoň vyhodnocen potenciální efekt uvedených technologií na emise rtuti. Pro spalovací zařízení příkonem menším než 300 MWt se doporučuje vycházet ze série 3 – 4 jednorázových měření. Pro spalovací zařízení s příkonem 300 MWt nebo vyšším se pro ověření použije kontinuální měřicí systém pro měření v délce 10 po sobě následujících dnů (alternativně několik reprezentativních kontinuálních měření o celkové délce minimálně 10 dnů). Použijí se průměrné zjištěné hodnoty.
117. V daném případě provozovatel požadoval udělení výjimky pro bloky B2, B3, B4, B5 a B6. K žádosti o výjimku byla provozovatelem předložena pouze dvě kontinuální měření. Měření na bloku B2 provedené Vysokou školou báňskou ve dnech 13. – 18. 11. 2017 a měření na bloku B4 provedené společností Orgez, a. s., ve dnech 15. – 20. 1. 2019. Ve vztahu k blokům B3, B5 a B6 nebyla předložena žádná měření s tím, že dle provozovatele jsou bloky technologicky totožné a dochází v nich ke spalování totožného paliva. Dále však sám provozovatel připustil, že blok B6 není provozován kontinuálně, ale je provozován v režimu záložního zdroje, tedy není provozován v optimálním režimu dlouhodobě stabilního zařízení. Z měření na bloku B2 vyplynulo, že průměrná koncentrace rtuti za měřené období činí $28 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Z měření na bloku B4 vyplynulo, že průměrná koncentrace rtuti za měřené období činí $29,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Zároveň předložil provozovatel emisní koncentrace z jednorázových měření, které byly provedeny v letech 2018 a 2019 pro jednotlivé bloky. Za rok 2018 – blok B2 $4,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, blok B3 $16,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, blok B4 $7,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$, blok B5 $14,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ a blok B6 $11,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Za rok 2019 – blok B2 $21,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, blok B3 $20,8 \mu\text{g}/\text{m}^3$, blok B4 $22,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$, blok B5 $17,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$ a blok B6 $23,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$.
118. V žalobou napadeném rozhodnutí je uvedeno: „Lze jistě přisvědčit argumentaci Spolků, že při efektivnějším využití zařízení pro snižování emisí pro TZL a SO₂ bude dosaženo vyšší účinnosti také při eliminaci emisí Hg. K tomu je však nutné dodat, že vyhodnocení potenciálního efektu (MP MŽP 2019, str. 6 pozn. 12) není totožné se zohledněním tohoto efektu ve výpočtu. Závěrem hodnocení může být rovněž, že kvantifikovaný efekt aktuálně vyčíslit nelze (provozovatel se na několika místech žádosti problematikou zabývá, ale konkrétní potenciální efekt na navržený emisní limit nekvantifikuje). Data dodaná provozovatelem pro účely řízení tedy nejsou optimální, nicméně jsou použitelná a nezakládají nezákonnost rozhodnutí. Z tohoto důvodu odvolací orgán rozšířil výrok napadeného rozhodnutí o podmínku 1.1.A.1.i.
119. Je však nepochybné, že nevyhnutelné zvýšení účinnosti technologií pro snižování TZL a SO₂ povede sekundárně k redukci emisí Hg. Pokud nemá provozovatel aktuálně dostatek dat či zkušeností k odbornému odhadu efektu, věc lze dle názoru ministerstva řešit plošným přezkumem. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

emisního limitu pro Hg v okamžiku, kdy budou tyto informace k dispozici, a to včetně údajů z kontinuálního monitoringu emisí Hg. Za nejvhodnější lze s ohledem na formát emisního limitu pro Hg považovat jeden rok. Nárazné stanovení korigovaného emisního limitu v rámci přezkumu a změnového řízení lze provést pro jednotlivé bloky individuálně. Z toho důvodu odvolací orgán rozšířil výrok napadeného rozhodnutí o podmínku 1.1.A.1.i.

120. *Požadavky MP MŽP 2019 na bezpečné zjištění aktuálního stavu odvolací orgán považuje za splněné, byť nikoli optimálním způsobem. S ohledem na co největší potenciální redukci emisí Hg je nutné v rámci doby výjimky co nejdříve dodatečně zohlednit efekt technologií ke snižování emisí SO₂ a TZL, čímž dojde ke kompenzaci výše uvedených nepřesností.“*
121. *K poukazu spolků na skutečnost, že kontinuální měření bylo provedeno pouze na dvou blocích a že i ve vztahu k ostatním měřeným hodnotám emisí jednotlivé bloky vykazují odlišnosti (zejména výrazné odlišnosti vykazuje blok B6), žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl: „K této námitce odvolací orgán uvádí, že tuto skutečnost nelze rozporovat, ale ani podpořit. Znalost zařízení se započtením odchylek provozu u každého bloku v jednotlivých letech je základním předpokladem vhodného a účinného provozování. Touto znalostí disponuje primárně provozovatel a pro účely řízení je předkládá. Odlišnost bloku B6 je nezpochybnitelná mimo jiné také tím, že uvedený zdroj je dle platného integrovaného povolení od 1. července 2020 až do jeho ekologizace provozován v režimu záložního zdroje (tj. není provozován v optimálním režimu dlouhodobě stabilního zařízení); tato skutečnost má v obecné rovině vliv na emisní charakteristiku.“*
122. *Z obsahu žádosti o vydání výjimky vyplývá, že uhelné kotle v blocích B2, B3, B4, B5 a B6 mají každý samostatně tepelný příkon 566 MWt. S ohledem na výši tepelného příkonu jednotlivých kotlů by tedy s přihlédnutím k obsahu MP MŽP měla být žádost o výjimku podložena kontinuálním měřením v délce 10 po sobě následujících dní nebo alternativně několika reprezentativními kontinuálními měřeními o celkové délce minimálně 10 dnů. Předloženo však bylo pouze jedno kontinuální měření na bloku B2 v délce 6 dní (13. - 18. 11. 2017) a jedno kontinuální měření na bloku B4 v délce 6 dnů (15. - 20. 1. 2019). Žalobce sice ve své žádosti o výjimku uváděl, že „celkově bylo v období let 2017 – 2019 (tj. bezprostředně po zveřejnění závěrů o BAT) identifikováno a následně testováno několik desítek různých technik a jejich kombinací (a to i v součinnosti s úpravami provozních nastavení stávajících technologií)“, ovšem přesto nepředložil ke své žádosti o výjimku měření emisí rtuti prokazující stávající stav v rozsahu požadovaném příslušným metodickým pokynem. Od vydání MP MŽP do podání žádosti o výjimku uplynulo více než půl roku, ve kterém si mohl žalobce opatřit relevantní měření jako podklad pro svou žádost o výjimku. Žalobce nejen, že nepředložil měření pro každý z bloků, u nichž žádal o výjimku, ale ani jedno z měření neodpovídalo rozsahem požadavkům MP MŽP. V tomto směru soud podotýká, že metodický pokyn není obecně závazný z pohledu práva, ale může být závazný pro správní orgány (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2010, č. j. 2 Afs 53/2010-63, a ze dne 28. 4. 2005, č. j. 2 Ans 1/2005-57) a správní soudy jsou oprávněny přezkoumat, zda správní orgány postupovaly v souladu s příslušným metodickým pokynem (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2007, č. j. 7 Afs 45/2007-251, publikovaný pod č. 1383/2007 Sb. NSS).*
123. *Při stanovení úrovně emisí povolených v rámci výjimky je jednoznačně zásadní skutečností znalost skutečné úrovně emisí v době rozhodování o výjimce. Je tedy legitimním požadavkem zakotveným i v MP MŽP bezpečně zjistit aktuální stav emisí rtuti. Zprávy o průběhu a výsledcích měření emisí rtuti, které předložil provozovatel elektrárny ke své žádosti, neobsahují údaje, ze kterých by bylo možné zjistit, jaká zařízení byla v provozu či Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.*

jaké postupy byly aplikovány v době měření za účelem snížení emisí. Z doložených zpráv tedy není možné ověřit, že byly veškeré instalované koncové technologie, které mohou sekundárně snižovat emise rtuti, v době měření provozovány s největší dlouhodobě udržitelnou a technicky možnou účinností. Provozovatel elektrárny tuto skutečnost pouze prohlásil. Provozovatel elektrárny rovněž trval na tom, že od provedených měření nebyly instalovány nové nebo vylepšeny stávající technologie, které by mohly sekundárně snižovat emise rtuti.

124. Ze zprávy o plnění podmínek integrovaného povolení pro elektrárnu Počerady za rok 2017, kdy proběhlo měření emisí rtuti na bloku B2 vyplývá, že v roce 2017 byla pro kotel K2 hodnota SO₂ průměrně 271,85 mg/m³ a TZL 0,43 mg/m³, pro kotel K3 byla hodnota SO₂ průměrně 316,09 mg/m³ a TZL 7,87 mg/m³, pro kotel K4 byla hodnota SO₂ průměrně 243,98 mg/m³ a TZL 0,18 mg/m³, pro kotel K5 byla hodnota SO₂ průměrně 186,57 mg/m³ a TZL 1,40 mg/m³, a pro kotel K6 byla hodnota SO₂ průměrně 133,88 mg/m³ a TZL 14,53 mg/m³. Ze zprávy o plnění podmínek integrovaného povolení pro elektrárnu Počerady za rok 2019, kdy proběhlo měření emisí rtuti na bloku B4 vyplývá, že v roce 2019 byla pro kotel K2 hodnota SO₂ průměrně 289,90 mg/m³ a TZL 5,07 mg/m³, pro kotel K3 byla hodnota SO₂ průměrně 265,32 mg/m³ a TZL 7,54 mg/m³, pro kotel K4 byla hodnota SO₂ průměrně 269,80 mg/m³ a TZL 4,31 mg/m³, pro kotel K5 byla hodnota SO₂ průměrně 182,49 mg/m³ a TZL 6,88 mg/m³, a pro kotel K6 byla hodnota SO₂ průměrně 200,34 mg/m³ a TZL 14,46 mg/m³.
125. Z hodnocení plnění limitu z KME BAT-IED pro elektrárnu Počerady za období od 17. 8. 2021 do 31. 12. 2021 vyplývá, že v tomto období byla pro blok B2 hodnota SO₂ průměrně 117,40 mg/m³ a TZL 2,79 mg/m³, pro blok B3 byla hodnota SO₂ průměrně 106,27 mg/m³ a TZL 6,29 mg/m³, pro blok B4 byla hodnota SO₂ průměrně 96,81 mg/m³ a TZL 5,24 mg/m³, pro blok B5 byla hodnota SO₂ průměrně 91,44 mg/m³ a TZL 5,77 mg/m³, a pro blok B6 byla hodnota SO₂ průměrně 147,33 mg/m³ a TZL 10,47 mg/m³. Z uvedeného vyplývá, že ačkoli provozovatel elektrárny tvrdil, že nedošlo k instalaci nové technologie ani nebyla inovována stávající technologie byly v uvedeném období zejména emise SO₂ velice výrazně nižší než v době, kdy probíhala měření emisí rtuti na blocích B2 a B4. Ovšem emise rtuti za uvedené období byly pro blok B2 průměrně 15,80 µg/m³, pro blok B3 průměrně 17,57 µg/m³, pro blok B4 průměrně 18,11 µg/m³, pro blok B5 průměrně 16,51 µg/m³ a pro blok B6 průměrně 26,01 µg/m³.
126. Z uvedeného jednoznačně vyplývá, že v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí (vydáno dne 3. 9. 2021) byly emise SO₂ na jednotlivých blocích podstatně nižší než v době, kdy byla prováděna měření emisí rtuti doložená provozovatelem elektrárny, a současně kromě bloku B6 byla koncentrace rtuti v emisích přibližně o jednu třetinu nižší, než uváděly výsledky měření předložených provozovatelem elektrárny (dle měření na bloku B2 v roce 2017 byla průměrná koncentrace rtuti 28 µg/m³ a dle měření na bloku B4 v roce 2019 byla průměrná koncentrace rtuti 29,1 µg/m³). Z tohoto je za nezměněných vstupních podmínek nutno dovodit, že buď došlo po provedených měřeních předložených provozovatelem elektrárny k instalaci nových technologií, které měly jako druhotný účinek snížení emisí rtuti, nebo v době měření emisí rtuti stávající technologie nebyly provozovány s největší dlouhodobě udržitelnou a technicky možnou účinností. Jednoznačně však z uvedeného vyplývá, že nebyl zjištěn bezpečně aktuální stav nejnižších možných emisí rtuti před rozhodnutím o povolení výjimky.
127. K otázce přípustnosti důkazu provedeného hodnocením plnění limitu z KME BAT-IED v termínu od 17. 8. 2021 do 31. 12. 2021 soud uvádí, že tento důkaz považuje za zcela Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

přípustný. V souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právní stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Ke zjištění skutkového stavu v době rozhodování správního orgánu může soud provádět dokazování nad rámec obsahu správního spisu, neboť ve věci rozhoduje v plné jurisdikci a není striktně vázán obsahem správního spisu. S ohledem na skutečnost, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 3. 9. 2021, bylo vydáno v době, která spadá do období, ve kterém byly zjišťovány průměrné hodnoty emisí v předmětném hodnocení plnění limitu z KME BAT-IED. Dle soudu tedy obsah tohoto dokumentu dokládá skutkový stav, který existoval v době rozhodnutí správního orgánu a jde tedy o důkaz způsobilý doložit rozhodné skutečnosti k posouzení otázky, zda skutkový stav, ze kterého správní orgán při svém rozhodnutí vycházel, byl zjištěn dostatečně určitě.

128. K poukazu na skutečnost, že ve zprávách o plnění podmínek integrovaného povolení i v hodnocení plnění limitu z KME BAT-IED jsou obsaženy průměrné roční hodnoty, soud uvádí, že tuto skutečnost nepřehlédl. Není teoreticky vyloučeno, že v době prováděných měření v letech 2017 a 2019, která byla předložena provozovatelem elektrárny, byly hodnoty zejména SO₂ nižší než po zbytek roku, ale poukaz na průměrné hodnoty ve zprávách o plnění podmínek integrovaného povolení nijak nevysvětluje skutečnost, že od 17. 8. 2021 bez instalace nových technologií byly hodnoty SO₂ podstatně nižší a naměřené hodnoty rtuti byly kromě bloku B6, který nebyl provozován ve standardním kontinuálním režimu, přibližně o třetinu nižší než při měřeních přeložených provozovatelem elektrárny. Ani tímto poukazem tedy nebylo možné odstranit zásadní pochybnosti o řádně zjištěném skutkovém stavu ohledně bezpečně zjištěné stávající úrovně emisí rtuti v době rozhodování o povolení výjimky.
129. K tvrzení, že doplnění podmínky 1.1.A.1.i. žalovaným do žalobou napadeného rozhodnutí bylo způsobilé odstranit nedostatek rozhodnutí spočívající v neúplně zjištěném skutkovém stavu ohledně úrovně nejnižších možných emisí rtuti v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí, soud uvádí, že je považuje za nepravdivé. Uvedená podmínka, kterou bylo uloženo, že provozovatel elektrárny do 31. 11. 2022 doloží zprávu k vyhodnocení efektu technik ke snižování emisí TZL a SO₂ na emise rtuti současně s návrhem na úpravu emisního limitu rtuti, by byla namísto v případě, kdy by současně s platností výjimky měly být uvedeny do provozu doposud neprovozované technologie ke snižování emisí TZL a SO₂, jejichž druhotným účinkem by mělo být i snižování emisí rtuti a jejich druhotná účinnost na emise rtuti by nemohla být zcela přesně odhadnuta. V daném případě však provozovatel elektrárny i žalovaný trvali na tom, že žádné nové technologie v souvislosti s přechodem na emisní limity v souvislosti s BAT nemusí být zaváděny a předmětné zařízení splní nové limity týkající se emisí TZL a SO₂ se stávajícími technologiemi a veškeré nové technologie budou zaváděny výlučně za účelem snížení emisí rtuti. Nebyl tedy žádný důvod, proč by nebylo možné objektivně zjistit stávající míru nejnižších možných emisí rtuti před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí a bylo nutné odsouvat zjištění míry nejnižších možných emisí rtuti až na 30. 11. 2022, když dle žalobou napadeného rozhodnutí měla být opatření ke snížení emisí rtuti provedena až v roce 2024. Uvedená podmínka doplněná žalobou napadeným rozhodnutím tedy nemohla nijak zhojit skutečnost, že v době rozhodování neměly správní orgány dostatečně určitě zjištěný skutkový stav ohledně stávajících emisí rtuti.
130. K tvrzení žalovaného, že další požadavek na podrobnější zjištění nejnižších možných emisí rtuti v době vedení odvolacího řízení by jen prodlužoval dosažení cílového stavu plnění emisních limitů dle závěrů o BAT, soud uvádí, že tato argumentace se zcela mýjí nejen

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

s principem formální pravdy zakotveným v § 3 správního řádu, ale i realitou daného řízení. Dle rozhodnutí správních orgánů mělo ke zprovoznění technologií snižujících emise rtuti dojít až v roce 2024. Proto by prodloužení správního řízení v souvislosti se řádným zjištěním skutkového stavu nemohlo mít žádný negativní vliv na dosažení cílového stavu plnění emisních limitů dle závěrů o BAT.

131. S ohledem na výše uvedené spatřuje soud v nedostatečném zjištění skutkového stavu ohledně stávajících emisí rtuti vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.
132. Z výše uvedeného rovněž jednoznačně vyplývá, že stávající úroveň nejnižších možných emisí v době žádosti o povolení výjimky nebyla doložena provozovatelem elektrárny v rozsahu a kvalitě, kterou požaduje MP MŽP. Správní orgány však kromě konstatování, že předložené údaje považují za dostatečné, nijak neodůvodnily, proč nebylo požadováno po provozovateli elektrárny, aby předložil měření emisí v rozsahu uvedeném v metodickém pokynu, tedy v podobě kontinuálního měření v délce 10 po sobě následujících dní nebo alternativně několika reprezentativních kontinuálních měření o celkové délce minimálně 10 dnů, a to pro každý zdroj znečištění. V tomto směru považuje soud žalobou napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) pro nedostatek důvodů.
133. Správní orgány rovněž uvedly, že považují za dostačující provedení měření emisí rtuti pouze na dvou blocích z pěti s tím, že provozované bloky jsou identické a jako palivo je používán jeden zdroj hnědého uhlí. Ovšem současně žalovaný v žalobou napadeném rozhodnutí připustil, že odlišnost bloku B6 je nezpochybnitelná v důsledku toho, že je provozován v režimu záložního zdroje a není tedy provozován v optimálním režimu stabilního zařízení. Žalovaný však již dále nijak neodůvodnil, proč, přestože je blok B6 provozován v jiném režimu než bloky B2 a B4, na kterých proběhla předložená měření, postačují pro stanovení úrovně stávajících emisí rtuti i pro tento blok měření provedená na blocích B2 a B4. V této skutečnosti spatřuje soud vadu řízení spočívající v nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů ve smyslu § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
134. Soud zastává názor, že výše popsané nedostatečné zjištění rozhodného skutkového stavu zásadním způsobem ovlivnilo celé řízení o žádosti o výjimku, neboť od výše emisí rtuti produkovaných zařízením se zásadním způsobem odvíjí posouzení otázky existence závažného znečištění životního prostředí, otázky, zda bude dosaženo vysoké úrovně ochrany životního prostředí, i otázky ekonomického posouzení nákladů na dosažení limitů souvisejících s BAT. Vzhledem k tomu dospěl soud k závěru, že je pro zásadní nedostatek ve zjištění rozhodného skutkového stavu předčasné zabývat se dalšími námitkami vznesenými žalobcem, neboť řádně zjištěný skutkový stav může vést ke zcela jiným konečným závěrům v rozhodnutí o věci.
135. Pouze z procesní ekonomie soud žalovanému připomíná jeho již výše zmíněnou vázanost metodickými pokyny. Pokud metodické pokyny určité řešení doporučují a je tedy otevřena možnost i jiného řešení, je zcela nezbytné, aby správní orgán svůj postup odklánějící se od metodikou doporučeného jasně a přezkoumatelně odůvodnil.
136. Vzhledem k výše uvedenému soud žalobou napadené rozhodnutí výrokem I. rozsudku zrušil v souladu s § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vady řízení. S ohledem na to, že předmětnými vadami bylo stiženo i prvostupňové rozhodnutí, přistoupil soud podle § 78 odst. 3 s. ř. s. ke zrušení i tohoto rozhodnutí. Současně soud věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení dle § 78 odst. 4 s. ř. s. V něm budou správní orgány podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázány právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

137. Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě v celkové výši 3 273 Kč, která odpovídá uhrazenému soudnímu poplatku za podání žaloby ve výši 3 000 Kč a náhradě cestového obecné zmocněnkyně žalobce za jízdné vlakem k jednání soudu z Prahy a zpět ve výši 273 Kč. Náhradu soudního poplatku za návrh na odkladný účinek soud žalobci nepřiznal, neboť návrh na odkladný účinek byl usnesením ze dne 10. 1. 2022, č. j. 16 A 82/2021-114, zamítnut a žalobce tedy s tímto návrhem nebyl úspěšný.
138. Osoby zúčastněné na řízení nemají právo na náhradu nákladů řízení o žalobě, neboť podle § 60 odst. 5 s. ř. s. má osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu jen těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil, a v předmětném řízení nebyly soudem osobám zúčastněným na řízení uloženy žádné povinnosti.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 7. srpna 2024

Mgr. Václav Trajer v.r.
předseda senátu